

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolalaisen ja karjalalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 1 • Perjantaina 9. tammikuuta 2004

56. VUOSIKERTA

Irtonumerohinta 1 €

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

Sisäsiyuilla TÄNÄÄN

- Lukijoidemme
runoja sivulla 3**
- Kaarlo Kojo jatkaa sivulla .. 4**
- Aino Koppi kertoo
juhla-ajasta sivulla 5**
- Marjatta Auvinen
muistelee sivulla 6**
- Ahvenia narrataan sivulla ... 7**

Tässä on v-38 otettu valokuva, jossa seisomassa vasemmalta: Isä Onni Kojo, Saimi Kakkinen ja Simo Lehtosaari. Istumassa vas. äitini mummo Anna Väkiparta, Kaarlo Kojo, Ida Väkiparta, äiti Hilja Kojo ja veli Pertti Kojo. Kuva otettu Kurkijoen Savilla oleen talon päädyssä. Taloa ei enää ole.

Tuttuja vieraita

Kaarlo Kojo

Kuka olet ja mitä Sinulle kuuluu?

Olen Kaarlo Kojo ja syntynyt v. -34 Hiitolassa. Vanhempani olivat maanviljelijöitä ja myytyään Hiitolassa olleen tilan hankkivat Kurkijoen Savin kylästä uuden. Olin muuttettaessa alle vuoden vanha, joten kotipaikkakunnakseni tunnistan Kurkijoen, josta lähdimme kahdesti evakkoon.

Tällä toisella evakkotai-paleella tapasin myös Uudeltakirkolta kotoisin olevan vaimoni Leenan, jonka kanssa olen yrittänyt

sovitella mielipiteitä ja askeleitani runsaat neljäkymmentä vuotta. Tänä aikana olemme pyrkineet pitämään väkiluvun entisellään eli meillä on kaksi lasta ja viisi lastenlasta, jotka kaikki ovat lisäämässä nykyisen asuinpaikkakuntani Liedon väkilukua.

Mitä työtä olet tehnyt?

Päästyäni kauppaopistosta sain työpaikan silloiselta TVH:lta. Maksoin laskuja ja palkkoja muutama vuoden. Tittelikin oli komea: työkasööri. Täältä menin Raisioon, missä olin

rehutehtaan raaka-ainetörmistön päällikkönä viisitoista vuotta. Hankin tehtaan valmistamiin rehuseoksiin tarvittavia raaka-aineita.

Seuraavat runsaat kaksikymmentä vuotta olin pankin palveluksessa ja jäin eläkkeelle 62-vuotiaana. Pankissahan pääosin ostetaan ja myydään rahaa, välitetään maksuja, ollaan mukana neuvottelemassa erilaisista liiketoimista, neuvotaan asiakkaita sijoituksissa jne. Tuttua toimintaa kaikille.

Onko Sinulla luottamustoimia ja harrastuksia?

Varmaankin jokaiselle aktiiviselle ihmiselle kertyy erilaisia luottamustehtäviä; niin myös minulle. Olen ollut mukana kunnallislispolitiikassa: kunnanvaltuustossa ja -hallituksessa sekä eri lautakunnissa muutaman valtuustokauden.

Täällä Liedossa on runsaasti siirtoväkeä ja toimiva karjalaisseura. Niinpä menin mukaan karjalais-toimintaan jo varhain ja nyt olen oman karjalais-

seuran lisäksi mukana Varsinais-Suomen Karjalaisseurojen piirissä ja Karjalan Liiton hallituksissa.

Piirimme vuoden -04 merkittävin tapahtuma tulee olemaan Turussa talvisodan lopettamisen muistopäivänä pidettävät KL:n valtakunnalliset hengelliset päivät, jotka teettävät parhaillaan runsaasti järjestelyihin liittyviä töitä.

Kun Ylläksellä oleva KL:n hotelli yhtiöitettiin, olin mukana tähän liittyvässä prosessissa ja myöhemmin Tunturhotellin hallituksessa. Muutaman vuoden olin Kurkijoki-Säätien asiamiehenä ja valtuuskunnan jäsenenä.

Lehden toimittamisen ja kustantamisen saloihin saan tutustua Liedossa ilmestyvän paikallislehden hall.pj:n/tj:n vinkkelistä katsottuna.

Jotta fysiikka pysyisi jonkinlaisessa kunnossa

olen pyrkinyt huolehtimaan siitä mm. suunnistamalla. Meillä täällä Liedossa on koko joukko joulupukin ikäisiä kantturoita, jotka käymme erilaisissa kisoissa kotimaassa ja vähän kauempanakin. Kuntosalin olen korvannut hakkaamalla rankametsästä syksyisin ja talvisin polttopuut. Eiköhän siinä tämän ikäiselle jo harrastusta tarpeeksi olekin?

Mitä karjalaisuus merkitsee Sinulle?

Olen ylpeä karjalaisuudestani. Se merkitsee, että olemme joutuneet luovuttamaan kodin ja kotiseudun ja kaiken niihin liittyvän itsenäisyytemme säilyttämiseksi. Se merkitsee monimuotoisen karjalaisen identiteetin vaalimista ja esille tuomista sopivissa tilaisuuksissa. Se merkitsee miellyttäviä karjalaisia ih-

Jatkuu sivulla 4

Kurkijoen Savin kylän peltoja, taustalla Kojon metsää. Kuva v. -98.

Kurkijokelainen

9.1.2004

Aloitetaan alusta

Vuoden alkaessa on aina sellainen tunne, että asioita voi ja kannattaakin aloittaa alusta. Uusi, puhdas allakka, uusi puhdas vuosi. Voi korjata edellisen vuoden virheitä kun on ikään kuin saanut uuden vuoden lahjaksi. Ja niinhän se on, lahjaksi ajan saa - koska siihen ei voi itse vaikuttaa.

Kurkijokelainenkin on kokenut uuden vuoden alkaessa muutoksia. Tosin kaikki niistä eivät ole uutta, vaan myös paluuta vanhaan: Lehden logo eli nimi on nyt siinä ihan alkupe- räisessä muodossa, jossa se oli numerossa yksi. Vanha, kaunis kirjasinlaji ansaitsee tulla käyt- töön - onhan se silloin aikojen alussa hyvällä maulla valittu. Ja onneksi nykytekniikka tulee avuksi niin, että vanha voidaan ottaa uudelleen käyttöön.

Olemme myös uudessa osoitteessa, uudessa painossa ja sivunvalmistusta hoitaa uusi mies - ja kuten jäljestä näette, varsin pätevä!

Kaikki muutokset, joita on nyt tehty, on teh- ty vakaasta harkinnasta ja hyvästä syystä: Säästämme! Kaikki muutokset, jotka lehdessä näkyvät, tähtäävät Teidän, hyvät lukijamme, hyväksi: Toivomme, että uusi tekstikirjasin on hyvä ja helppo lukea, toivomme, että selkeäm-

pi taitto tekee lukemisesta entistä miellyttä- vämpää. Toivomme, että saamme myös palau- tetta onnistumisestamme, sen avulla voimme kehittää lehteä edelleen.

Se, mitä emme vaihda, ovat hyvät kirjoitta- jamme. Uskolliset, aikaansaavat ja osaavat ih- miset eri puolilla Suomea. Toivomme vain, että heidän joukkonsa laajenisi, että yhä useampi uskaltaisi lähettää runoja, muistelmia, kirjoj- tuksia tästä päivästä, mielipiteitä, kannanotto- ja, vanhoja kuvia - kaikki on meille niin tärke- ää ja tervetullutta! Ilman sitä ei lehteä voitaisi tehdä.

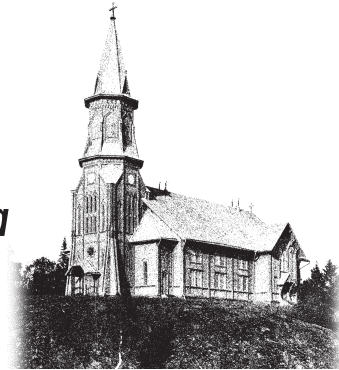
Toivokaamme kaikki, että tämä vuosi on rauhan vuosi. Että tilanne eri puolilla maapal- loa rauhoittuisi ja ihmiset oppisivat elämään sovussa toinen toistensa kanssa. Että oppisim- me elämään sovussa luonnon ja itsemmekin kanssa niin, että ennemmin sovittelisimme ym- päristössämme kuin kylväisimme riidan sieme- niä.

Terveyttä ja voimia jokaiselle lukijallemme tälle uudelle vuodelle 2004.

Maire Soiluva
Päätoimittaja

Hartaus sunnuntaiksi 11.1.
1. sunnuntai loppiaisesta

Pientä vieraskoreutta

Kun Jeesus ja hänen edellä kulkijansa Johannes Kastaja tapasivat Jordan- virran rannalla, Jeesus pyysi Johannesta kastamaan hänet. Tämä ryhtyi vie- raskoreaksi ja alkoi estellä. Johanneksen mielestä oikeampi järjestys olisi päinvastainen, Jeesus kastaisi hänet.

Silloin Jeesus tokaisi: Älä nyt vastustele. Ja jatkoi: Näin meidän on teh- tävä, jotta täyttäisimme Jumalan vanhurskaan tahdon.

Silloin Johannes suostui pyyntöön. Kastaminen oli juutalaisuudessa suh- teellisen harvinaista, mutta ei tuntematonta. Kastetta käytettiin useimmiten kun joku kääntyi juutalaisuuteen. Jeesuksen tapauksessa ei ollut kyse siitä, vaan Jumalan Hengen laskeutumisesta hänen päälleen.

Liittyminen kristittyjen yhteeyteen on alkukirkon ajoista saakka tapahtu- nut kasteessa Jeesuksen oman käskyn mukaan. Suomessa valtaosa kaste- tuista on lapsia, mutta lähetyksentillä kastetaan jatkuvasti paljon aikuisiakin.

Ulkoisesti kaste on yksinkertainen toimitus. Pappi valelee vettä lapsen päähän ja siunaa hänet kolmiyhteisen Jumalan nimeen. Moni kysyykin mie- lessään, onko moisella toimenpiteellä mitään merkitystä.

Kyllä sillä on. Se mitä kasteessa tapahtuu, on kristillisen uskon salai- suuksia. Se on sakramentti, jossa sana liittyy aineeseen eli papin sanoma Jumalan lupaus liittyy veteen. Vaikka ihmisen silmä ei näe mitään erikoista, Jumala on väkevästi läsnä henkensä kautta.

Lapsen kaste ei ole mikä tahansa suvulle järjestetty korea juhla, vaan Jumalan ja ihmisten kohtaaminen. Siinä lapsi nostetaan Jumalan kämmenel- le heti elämän alussa. Ja samalla kämmenellä ovat kaikki kastetut, olipa kastepäivästä miten monta vuotta tahansa.

Sirkku Nyström

Kirjoittaja on teologian maisteri ja toimittaja.

Kuolleita

Rakkaamme

Bertta HONGELL

* 29.9.1921 Kurkijoki
† 16.12.2003 LAS

Ikävöiden

Lapset
Lastenlapset
Lastenlastenlapset
Siskon lapset perheineen
sekä muut sukulaiset ja ystävät

Ei kipua tunneta taivaan tiellä.
On rakas puoliso vastassa siellä.

Äitimme siunattiin isän viereen 20.12.2003.

Siiri LIPPONEN

os. Kokkonen
* 16.6.1911 Kurkijoella
† 11.12.2003 Pöytyällä

Lämmöllä muistaen
Omaisat

Päätyi pitkä kaari elon
väsynyt on saanut levon
nuku unta rauhaisaa.

Siunaus toimitettu.
Lämmin kiitos Pöytyän pal-
velukeskuksen henkilökun-
nalle Siirin pitkäaikaisesta
hoidosta.

**Kurkijokelaisen
toimitus
on muuttanut.**

UUSI OSOITE:

**Vesikoskenkatu
13 A 21
32200 LOIMAA**

Torin läheisyydessä,
sisäänkäynti Nordean ja
SaraSportin välisestä
porttikäytävästä, 2. kerros.

**Puh.not entiset
(02) 762 2551
050-521 3336**

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Millainen on Pyrrhok- sen voitto?
2. Mikä edesmennyt valtioneuvos Johannes Virolainen oli koulu- tukseltaan?
3. Kuka kuningatar on haudattu Turun Tuomiokirkkoon?
4. Missä Raaseporin linna sijaitsee?
5. Kuinka pitkä on Päijänteentunneli?
6. Minkä joen sivujoki Utsjoki on ?
7. Minkä järjestän tun- nuslause " Tarkoitus pyhittää keinot" on?
8. Miten kuulu naisten- naurattaja Ruben Oskar Auervara kuoli?
9. Mikä on kanttarelli toiselta nimeltään?
10. Minä vuonna presi- dentti Lauri Kristian Relander kuoli?

TI LAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSÖP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Kurkijokelainen

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Maire Soiluva
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Vesikoskenkatu 13 A 21, 3220 Loimaa
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vas- tuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisessa sat- tuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu 60 centtiä/mm

Muut sivut 45 centtiä/mm

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alen- nus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse an- nettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa.

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kaksoisnumeroita juhlapyhien aikoihin.
Painosmäärä 2000 kpl.

Tätimme, sisaremmme

Elsa ROININEN

os. Utunen
* 23.3.1921 Kurkijoki
† 23.12.2003 Espoo

Kun ilta saapuu ja voimat uupuu
ja kaipuu kaikesta hiljenee
sen huomaa Herra ja käteen tarttuu
vie kotiin matkasta väsyneen.

Kaipaamaan jäivät

Eero, Sirpa ja Eemeli
Veli ja sisaret perheineen
ja muut sukulaiset
Ystävät ja naapurit

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että siunaus toimitetaan Espoon siunauskappelissa lauantaina 17.1.2003 klo 13.00, jonka jälkeen muistotilaisuus Leppävaaran kirkon seurakuntasalissa, Veräjäkalliolkatu 2, Espoo.

50 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

lehdestä 1, lauantaina, tammikuun 9 1954

Toimituksen tuoilta

Toimitus pyytää kirjeen- vaihtajia odottamaan kärsi- välisesti, sillä meidän on pakko ottaa aina semmoiset kirjoitukset mitkä ovat ajan- kohtaisia aikanaan lehteen ja semmoisia joiden arvo ei katoa jos ne lyhyen ajan seisovatkin on jätettävä odottamaan vuoroaan sikäli kun tilaa järjestyy. On pa- rempi, että on tilanpuutetta enemmän kuin tekstinpuu- tetta.

* Toimitus on mieluisasti yl- lättynyt sekä henkilökohtai-

sista, että lehteä kohdan- neesta huomaavaisuudesta vuoden vaihteessa. Lausum- me kaikille parhaat kiitokset.

Kurkijokelainen aloittaa viidennen vuosikertansa hyvien lupausten merkeissä. Paitsi sitä, että tilaukset, joiden joukossa on huomattavasti uusiakin, saapuivat toimitukselle aikaisemmin kun koskaan ennen ovat monet kynäkäyttäjät lu- vanneet edelleen tukea leh- teä. Toimitus tuleekin edel- leen kiinnittämään sekä leh- den sisältöön että ulko- asuunkin huomiota par- haan ymmärryksensä mu- kaan, jotta emme tuottaisi

pettymystä lisääntyneelle lukijakunnalle.

* Joulunumerosta jäi huo- mattava määrä hyvää ai- neistoa, joka käytetään alka- van vuoden joulunumeros- sa.

* Että kylänumerot on oike- aan osunut toimenpide, to- distaa seuraavakin tapaus: Toimittajaa vastaan tuli muutamana joulunaluspäi- vänä eräs työmies, joka kuu- lumisia kysellessämme to- kasi, että milloin arveletta sen kylän numeron joutuvat julkisuuteen. Kun laskin, että taitaa mennä syyspuo- leen, mainitsi mies, että sit- ten onkin pidettävä aika mielessä, kun on hauskoja muisteltavia kotikarjalan ja kotikylän metsätoistakin. Keskustelu todisti, että ky- länumeroita odotetaan ja niihin saadaan sisältöäkin.

Joulun muistelot

Niin juuri on uusi vuosi alkanut ja minä tässä ist- tun nyt ja sanoja alan la- tomaan riveihin ja perä- sin. Pakkastakin on ja luntakin maassa, se teki yötkin valoisammiksi. Kun vielä sattuu kirkas yön sää, sitä valoisampi onkin.

Minulla meni joulun pyhät poikani perheessä Espoon Olarissa. Valmis- tin heille laatikot ja leipo- mukset, piiraat ynnä muut. Poika tuli hake- maan ja lastasimme au- toon kaikki, lahjojakin olin heille hankkinut, ku- ten he minulle ja ne kaik- ki aattona kuusen alle lai- tettiin. Siinä sitä meni ai- kaa yli puolen yön kun kaikki avattiin ja ihmetel- tiin jokainen lahja. Kyllä sitten uni maistuihin kun pääsi pitkälleen sänkyynsä - se on mummolla heil- lä aivan oma kamari, siel- lä saa nähdä unensa rau- hassa.

Oli pakkasta aattoaa- mulla kun lähdimme aja- maan heille, mutta Tapa- nin jälkeen oli jo kaikki sulanut lumet, ja vettä sa- toi. Ei oikein tiennyt lieko syksy vai kevät.

Nyt sitten uusi vuosi al- koi lumisena ja pakkasel- la. Kyllä minä olen monen- kaltaset säät nähnyt - jou- lun aika nyt oli tällainen, millainen mahtaa ensi jou- lu olla, jos sen elää ja saa vielä nähdä.

Minä toivon hyvää tästä vuodesta, ehkä vähän pa- rempaakin kuin mennyt oli. Nyt vain uudet kalen- terit käyttöön ja elämä jat- kuu, kellä milläkin tavoin kiireisen työn tai työttö- myydenkin keskellä.

Toivottelen oikein hyvää uutta vuotta kaikille luki- joille! Toivotaan että sai- simme rauhassa täällä jat- kaa. Olkoon siunaus mu- kana jokaisella uusissa päivissä! Kevättä kohtihan tässä matka käykin koko- ajan!

Vielä menneestä kiitän taivaan Herraa ja siunausta tälle uudelle pyydän, kukapa tietää päivien määrän ne annetaan meille kullekin. Siksi kiitämme kaikki jokaisesta!

terveisin Annakaisa

MUMMON JOULUSAARNA 2003

Lüan lyhyt oli vuosi taas. Kovin vähän valmiiksi me saimme. On askel hidas, mieli muuttuvainen. Paljon kuluu aikaa arvellessa, suurta huolten kerää purkaessa. Avuks`tulkoon Taatto Taivahainen.

Onko Irakissa sota vaiko rauha? Sitä vaikea on ymmärtää Uutisissa kyllä sota pauhaa. Yksi pahuus pois jos ajettiin, monta muuta pahaa maasta polkaistiin. Miehitäjän valta kuinka maistuiskaan Kansa varmaan kaipaa vapauttaan.

Sama murhe asuu Afganistanissa. Kabulissa rauha turhaan etsii majaa Öljy taitaa olla monen unelmissa. Ihmismielen onni paljoo on vajaa.

Tiekarttakaan ei auta Israelissa, kun aidat, muurit kansat erottaa. Voisko, Joulun Herra vaihtaa pommi-iskut rauhan tahtoon, ilosanomaan? Eivät kuulleet meitä “Suuret Miehet” jotka peukaloivat suhteet kansojen. Sodat, häritykset saivat aikaan, surua ja kärsimystä pienten ihmisten. Rauhaa eivät osaa järjestää, sopua ja ymmänystä edistää.

Heillä liekö viisautta lain? Vallan halua ja kateutta vain.

Totta kyllä sekin, että “Pienet Naiset” samat taidot hallitsevat hyvin Panetella, riidellä ja sortaa osaamme me sanoin lisääntyvin. Jostain kaukaa tulee tänne Amma, joka neuroo meille, miten halataan. Ehkä mekin siitä jotain opitaan. Aivan varmaan paljon jäämme vaille, ellei läheisyys saa mieltä koskettaa. Kaipa sentään joulupukin aikaan hyvyys jokaisen voi saavuttaa.

Küreen voisimme kai hetkeks unohtaa ja pysähtyä joskus miettimään, mitä tulimmekaan tänne tekemään. Mitä kannattaisi tavoitella, miten läheisyyttä opetella? Mitä kannattaisi arvostaa? Työtä opettivat isät muinoin ahkeruutta äidit arvostivat. Rehelliys lopultakin perii maan, ilosanomasta koulut muistuttivat. Oppaita on meillä ollut monta. Itse kukin valintamme teemme. Joulun Henki opastakoon jälleen, miten viritämme kanteleemme .

Lyyli Nevanperä

Mitä on ihminen?

Lapsuudesta nuoruuteen käy matka mainen täällä. Päivät päättyy öiden hämärään levon saapi elon matkamies.

Nousee jälleen päivänkaari, untenriento poissa on. Uusinvoinin taas rientää voipi, matkaa maisen kohtalon.

Luoja kaitsee kaiken täällä, elää meidän osa täällä on. Niin vähäinen on ihmissielu, edessä armon Tuomarin.

Juho Uimonen

Joulun loppuko?

Loppiaiseen joulu loppuu Nuutin päivään viimeistään. Silloin ulos nurkastamme joulukuusi heitetään. Tähti koristeitten kanssa laatikkohon laitetaan. Vasta lähes vuoden päästä esille ne kaivetaan.

Näinkö meille joulumieli vuodeks kuoren alle kätketään? Väliajan itseään vain vaali, passaa, ymmärtää?

Vaikka meillä kiitokseenkin aihetta ois rüittämiin!

Annakaisa

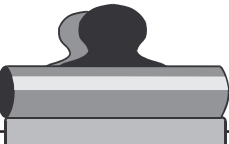
Uusi vuosi

Uusi vuosi uusi usko uusi toivo ajatus mielikuvitus rukous

Ilotulitus tähdenlento tähtinen taivas huokaus muisto hajamielinen suudelma.

Sirkka-Liisa Erlund

Anna

NIMIPÄIVÄT

9 Pe Veikko, Veli, Veijo
 10 La Nyyrikki
 11 Su Kari, Karri
 12 ma Toini
 13 ti Nuutti
 14 ke Sakari, Saku
 15 to Solja
 16 pe Ilmari, Ilmo

Muistettavaa

Lappeenrannan kurki- jokelaiset!
 Kokooneminen sun- nuntaina 11.1.2004 klo 13 Annikki Lampisella Lappeenrannassa Taipal- saarentie 9-11 B 13. Ter- vetuloa!

Yleisöltä

Lämmin Kiitos

Kaikille minua 95-vuotis- päivieni johdosta muistaneille ystäville ja sukulaisille.

Aili Sarre

Perhe uutisia

03.08.03 syntyi Salossa Minna ja Pauli Järviselle pieni poika, joka 30.08.03 pidetyssä kastejuhlassa sai nimen Lauri Juhani. Tilaisuudessa saatiin myöskin neljän polven valo- kuva. Siinä poseeraavat samalla kaikki Järvisen suvun miehet; Veikko, Teuvo, Pauli, Jan- ne ja Lauri Järvinen. Heistä Veikko on lähtöisin Kurkijoen Otsanlahden kylästä.

Jatkoa sivulta 1

missuhteita, tapahtumia ja kotonaleivottuja karjalan-pirakoita.

Oletko käynyt kotiseutumatkkoilla ja mitkä ovat kokemuksesi?

Olen tehnyt vuosittain 3-4 matkaa. Kokemukset eivät valitettavasti ole kovin myönteiset. Kotimme, kotiseutumme ja kaikki se työ, minkä monet sukupolvet ovat vuosisatojen aikana kotipitäjämme hyväksi tehneet, on tuhottu. Voi vain kysyä: miksi? Karjalainen luonnonkauneus on kuitenkin edelleen yliverstaista.

Onnellinen lapsuusmuisto

Vuonna -41 pääsimme muuttamaan kotiin jouluaattona. Hajotettu tuvan uuni oli juuri muurattu, mutta niin kostea, että lämmitettäessä vesihöyry täytti tuvan niin, ettei vas-

Kaarlo ja Markku Kojos, Säkinmäeltä Laikkalanlahdelle.

päistä seinää nähnyt. Olimme kuitenkin jouluna kotona.

Onko jokin kokemus jäänyt mieleen evakkomatkalta?

Toiselle evakkomatkalle lähdimme mummon ja karjan kanssa äidin ja veljen jäädessä vielä kotiin. Minulla kova hinkuyskä ja jouduin Seinäjoella jonkinlaiseen sairastupaan mummon jatkaessa matkaa.

Olin vuorokauden verran siellä ja tuntui, ettei se yskä siellä parane. Näin, mihin komeroon vaatteeni oli laitettu ja niin vaihdoin ylleni omat vaatteet ja köpöttelin muina "miehinä" ohii päivystävän ja edelleen Seinäjoen asemalle, jossa lotat antoivat hernekeittoa leipää ja maitoa. Oli paras ruokailu pitkään aikaan.

Asemalla kyselin, että mihin se eilinen evakkoju-

na meni ja asemamies sanoi, että Ilmajolle. Yhden tavaravaunun osoitekyltissä luki Ilmajoki ja niin kii- pesin vaunuun, joka vei minut Ilmajolle. Siellä kyselin asemalla, mihin eiliset evakot ovat menneet ja sanottiin, että yhteiskoululle, jonne myös neuvottiin tie. Tallustelin sinne ja huutelin aina kunkin luokan ovella: onko täällä Kojon mummo?

Yhdessä luokassa sitten mummo olikin ja taas jatkoimme matkaa yhdessä. Sellainen seikkailu on jäänyt mieleen.

Mitä ajattelet Karjalakysymyksestä?

Pakkoluovutettu Karjala on yksiselitteisesti ja oikeudenmukaisesti osa Suomea. Sitä yritettiin puolustaa koko kansakunnan voimin, mutta ne voimat eivät aivan riittäneet. Nyt pitäisi saada molempipuolin rajaa olevat todelliset päättäjät keskustelemaan tästä asiasta, jotta karjalaisten kokemat menetykset voitaisiin oikaista ja saada naapurivaltioiden välillä oleva ongelma ratkaistuksi.

Tehtyäähän ei saa teke-mättömäksi, mutta virheitä pitää voida oikaista. Nykytilassaan pakkoluovutettu Karjala ei ole kunnia-aksi kenellekään. Siellä kehitys ei ole mennyt normaalilla tavalla eteenpäin vaan on selkeästi taantunut.

Kurkijokelainen?

Lehti on ainutlaatuinen tuote ja suurta ihmetystä ja kunnioitusta kaikkialla herrättävä. Se tuntuu uudistuvan juuri tarpeellisella tavalla. Voisi pysähtyä miettimään, miten kotipitäjämme perintöä vaalittaisiin, jos meillä ei olisi tällaista lehteä. Voimme olla ylpeitä Kurkijokelaisesta.

Kenelle haluat lähettää terveisiä ja kenet haataisit seuraavaksi?

Terveisiä ja kaikkea hyvää tuttavilleni ja erityisesti Laukkasen Tuulalle ja Laurille. Haluan haastaa Laurin seuraavaksi haastateltavaksi.

Ukki ja pojanpoika Ville, tulevat ulos Kojon kellarista Savilla.

Uupunut Kalle Venäjällä: On päästy maaliin.

Karjalatalolla pidetyssä pitäjien esittelyssä Kurkijoen kuvien ja tekstien edessä vas. Pertti Hartikka, Kaarlo Kojos ja Eino Vepsä.

Vanharaja Suomen ja Neuvostoliiton välillä Manssila ja Pogrunkondun välissä. Kojon Kaarlo on Suomen ja Peltolan Tuomo Neuvostoliiton puolella.

Karjala Liiton johtokunta tutustui Tunturihotellin kunnostukseen: Johannes Virolainen, Jarmo Köhli, Helena Valtta, Raimo Hörkkö ja Markku Laukkanen.

Polttopuita tehdessä maistuu ruoka ja juomat: Leena Kojos, Valtto ja Maija Inki.

Peruutus takapeiliin

Ensiksi nöyrät kiitoksemme Kurkijoki-Säätiölle, Kurkijokelaiselle lehdelle ja lehden Päätoimittajille, että ”sivutoimittajille” kuin myöskin innostuneelle lukijakunnalle. Sekä siunausta ja onnea uuteen osoitteeseen.

Vanhanvuoden loppuosa on ollut kaikille yhdistyksillekin kiireistä aikaa, kotien jouluvalmisteluista puhumattakaan. Vaikka kuinka on ajatellut vähentää jouluun liittyviä töitä, ne kuitenkin lähes jokainen tekee perinteisellä opitulla tavallaan. Mitä olisikaan joulu ilman perinteitä?

Itsenäisyysjuhlat aloittivat juhlasarjan todenteolla, pikkujoulujuhliahän oli jo juhlistu marraskuullakin ja joulua lähestyessä juhlinta vain kiihtyi. Kun kuului useampaan yhdistykseen, kerhoon tai kuoroon, oli menoakin riittämiin, ja mikä hauskinta, ne kaikki tuntuivat ”tarpeellisiltakin”?

Itse aloitin juhlinnat veteraanien joulujuhalla jo ennen itsenäisyyspäivää. Katselin juhlakansaa, jonka askel oli vuoden aikakin lyhentynyt, kuten omanikin. Ohjelman sivutessa noita kahunvuosia sai useamman silmäkulma ylimääräistä kiiltoa. Monelle oli soinnut kellot vuodenaikana viimeiseen iltahuutoon ennen tätä juhlaa.

- Hiljainen hetki heidän muistolleen!

Maininnan arvoinen on Noormarkun Karjalaseuran rankin joulujuhla, jonne olimme saaneet arvokkaita vieraitakin, kunnanjohtaja Peevon ja Noormarkun ”Noomin”, (kunnia-arvo näkyvästi toimivalle henkilölle). He molemmat, varsinkin Noomi, Kauko Kaapeli, kertoivat siirtolaisten tulosta ja alkua ajoista Noormarkussa. Noilta ajoilta oli ryhmä Sakkijärveläisiäkin saapunut juhlaamme, he olivat ensimmäiset eväät Noormarkussa. Tietysti näin suureen juhlaan saapui myös Joulupukkin lahjoineen, hankin vanhentuneena, lähes kuuro ja sokea, lisärasitteena lumeton maa, josta kuitenkin juhla-kansa oli kiitollinen, ei ollut liukastumisen vaaraa ja jouluntuntua henki vanha museotalo Kaharin pirtti kynttilöiden, puuron ja kahvin tuoksuina. Emäntinä Raili Pörsti, Aino Vettenranta ja Kaarina Kivelä. Puheenjohtaja Veikko Suutari esitelmöi entisestä kotipitäjästämme ja sihteeri lausui runoja. Musikkia kuulimme Sanna Muurisen huiluesityksenä ja laulua Amanda Vesderlundin ja Pinja Kopin esit-

Noormarkun Noomi Kauko Kaapeli, Karjalaseuranpj. Veikko Suutari ja Piirinpj. Jouko Hämäläinen piirtämiensä muotokuvien kanssa Joulujuhlassa 2003 Noormarkussa. Kuva: Aino Koppi.

tämänä. Tytöt myös lukivat ruokarukouksen vaikka vähän jännittikin. Itse annoin ohjeita ”omankuvan” luomisessa muutamille herroille ja taidetta syntyi, vaikka oikea silmä tuntuikin olevan jokaisella vähän isompi vasenta. Kaikki palkittiin samalla pistemäärällä.

Taas seuraavana iltana oli perinteinen Joulujuhla Hiitolan Pitäjäseuralla, jonne taas kiirehdimme

sankoin joukoin. Naistoi-mikunta häärasä puuron ja torttujen tarjoilulla: Sihteeri Raija Laaksonen ”lumihiutaletyttö” toimi juontajana esittäen välellä itsekin ohjelmaa. Milja Peltomaa on totuttu näkemään ”kaikkena”, niin nytkin.

Laulut näyttelivät suurta osaa tässäkin juhlassa Tarmo Peltomaan säestämänä. Juhlan vakituisella Joulupukilla näytti olevan

vapaapäivä ja virkaa hoiteli nuorempi versio jakajien lahjat jokaiselle ”ikäjärjestyksessä”. Ainoastaan pienen poikkeuksen teki Eino Ahokkaan kohdalla, hän kun sai Monalisan! Muita tontun tunnuksin merkittyjä ei juhlissa itseeni lisäksi näkynyt kuin Terttu Ketola, lienevät säälineen juhlakampaustaan? Kaikki loppuu aikanaan, niin tämäkin yhdesä vietetty hauska ilta.

Sihteeri Raija kehoitti sytyttämään kynttilämme muualle haudattujen omaistemme muistoksi Keski-Porin kirkkopuistossa olevalle Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille neljäntenä adventtina, joka tänävuonna oli 21.12. Tapahtumasta olisi tarkoitus tulla perinteinen? Hieno ajatus toteutettavaksi jälkipolvilta.

Itse en osallistunut, koska oman ison perheeni joulujuhla aterioineen ja Pukkeineen sattui samaan aikaan. Väliin jäi myöskin entisten työtovereidenkin ”Lasaretin emeritusten Joulujuhla” tällä kertaa, vaikka siellä olisi lähes unohtanut olevansa ”emeritus”.

Vähitellen olivat tämän sortin juhlat juhlistu, mutta viellä aaton iltahämmyssä oli käynti veteraaneilla sytyttämässä kynttilät sankarihaudoille ja sinne jonnekin jääneiden tovereiden muistoksi. Tehdävä tälläkertaa (2003) oli vaikeaa taistella myrskytä tuulta ja vesisadetta vastaan. Mutta kaveria ei unohdeta viellä vanhuudessaakaan, se on sukupolvemme motto, jota noudatetaan.

Kiitos viimevuotisesta ja siunausta alkaneelle vuodelle 2004.

Aino Koppi
Noormarkku.

Nuuttipukki matkaan jo käy

Perinteisen ajanlaskun mukaan Tuomaan päivästä 21.joulukuuta alkanut joulukausi päättyy Nuutin päivänä. Eli tutun sanaparran mukaan ”hyvä Tuomas joulun tuopi, paha Knuutti poijes viepi”.

Varhaisemmin Nuutin päivä oli heti loppiaisen jälkeen 7. tammikuuta (”vanha nuutti”), mutta siirtyi pohjoismaisissa almanakoissa tammikuun 13:nteen (”uusi nuutti”) jo vuonna 1708, osin todennäköisesti joulunajan kirkollisten juhlatapojen vaikutuksesta. Alkuaan Nuutin päivä 7.tammikuuta oli Tanskan kuninkaan, pyhimyksen julistetun norjalaisen herttua Knut Lavardin

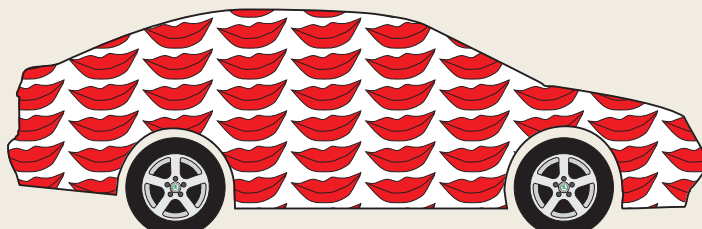
kuolin -ja muistopäivä, hänet murhattiin heti joulurauhan päätyttyä v. 1311, näin murhaaja vältti joulurauhan tuomat kovemmat rangaistukset.

Nuutin päivän viettoon on Suomessakin liittynyt omat tapansa, kuten nuuttipukkien enemmän tai vähemmän riehakas kiertely. Kylää ja kyläkin kiersi naamioitunut seurue, jota taloissa kestettiin vastineeksi lauluista ja piloista. Ennen muinoin nuuttipukit seurueineen saattoivat olla melkoisia ilkimyksiä ja uhkailijoita, jos taloissa ei saatu tarjolle loppuja joulupitojen ruokia ja juomia ja jos nuuttimiseen kuuluva vuoropu-

helu ja -laulu kävi vaisusti. Aikaisemminhan nuuttipukit seurueineen olivat aikuisia, tavallisimmin kyläyhteisön nuoria naisia ja miehiä, jotka naamioituneina ja ääntään muunnellen saattoivat lohkoa kulloisellekin talonväelle tarpeen tullen sangen väkeviä pilkkapuheita.

Etenkin nuoria miehiä kiinnosti nuuttipukkiperinne, kun taloista pyrittiin hankkimaan omiin suihin viimeisetkin joulusahdin ja -oluen tipat. Kylän ”viimeisellä pirtillä” nuuttipukkien tunnelma oli useimmiten jo melkoisen ärhäkkä ja äänkäs.

Škoda Octavia alkaen **19.090 EUR**
(sisältää toimituskulut)

EU-yhdistetty kulutus 5,0–9,1 l/100km, päästöt CO₂ 135–216 g/km.

OCTAVIA KIITTÄÄ:
MYNNIN KASVU PERÄTI 86 %.

Škoda Octavia. Yhtä hymyä koko vuosi: Octavian myynti vuonna 2003 kasvoi peräti 86 % (lähde: AKE 1-12/03). Omistajien tyytyväisyys johtuu mm. Octavian loistavista ominaisuuksista, järkevästä hinnasta sekä poikkeuksellisen kattavasta vakiovarustelusta.

TERVETULOA ŠKODA-VIIKONLOPPUNÄYTTELYYN
Lauantaina 10.1. klo 9-14 ja Sunnuntaina klo 11-14 TULE KOE AJOLLE JA VOITA MATKA PRAHAAN.

Lauantaina
GRILLI KUUMANA

MELLILÄN
Auto oy

Lamminkatu 39 LOIMAA • Puh. (02) 7636 710 • www.mellilanauto.fi

Sunnuntaina
PULLAKAHVITARJOILU

MAJAVANPESÄN

Super!

Kaikki varastossa olevat

Valkoiset 3-lasiset
• **PUU/ALUMIINI-IKKUNAT**

Suojakäsittelyt 2-lasiset
• **MÖKKI-IKKUNAT**

30%

• **LÄMPÖ-ULKO-OVET**

40%

• **MÖKKI-ULKO-OVET**

50%

ALENNUS
TEHTAANHINNASTOSTA!

Muista asennus- ja kuljetuspalvelumme!

Loimaan Puu- ja Rakennustarvike Oy

Karsolan teollisuusalue (Hirvikoski), Karsolantie LOIMAA kk

Avoimna: MA-PE 7-17, LA 9-13
Puh. (02) 7636 690, fax (02) 7628 373
www.loimaanpuujarakennustarvike.fi

Marjatta Auvinen muistelee

Olen syntynyt vuonna 1929 pienviljelijäperheen toisena lapsena Kurkijoen pitäjän Mikrilän kylässä. Kotini, nimeltään Rauhala, sijaitsi kylän laidalla lähellä Elisenvaarasta Sortavalaan vievää rautatietä. Vanhempani olivat lunastaneet omistukseensa isän kotitilan. Isäni isä Vihtori Mäkelä oli toimessa muualla. Oli tehty kauppakirjat ja sopimukset syytingistä ja sisarosuuksien maksamisesta.

Perheeseen kuului myös äitini, Karoliina-mummo. Leskeksi jäätyään hän muutti meille. Hän oli syntynyt 1865 Venäjällä. Hänen vanhempansa olivat lähtöisin Saksasta. Lasimestarin ammattia harjoittanut isä löysi Venäjältä elannon perheelleen. Siihen aikaan siellä työskenteli paljon saksalaisia ammattimiehiä.

Mummon saksan kielellä kertomia satuja kuunnellesa kului monta iltapuhdetta. Myös äidin kanssa mummo puhui saksaa. Minäkin opin ymmärtämään sitä. Vahinko vain, etten opetellut puhumaan.

Pienestä pitäen olin vanhempieni mukana heidän töissään. Ikäisiini kylän lapsiin tutustuin paremmin vasta mennessäni kouluun syksyllä 1937. Kouluun meno tuntui kuin tosi mukavalta. Matkaa oli kolmisen kilometriä. Maantielle oli noin kilometri, ja sen jälkeen olikin jo matkaseuraa. Siihen aikaan ei lapsilla ollut kelloja. Jos muita kouluun menijöitä ei ollut näkyvissä, tiesi että on kiire.

Uusi navetta ja vesijohto

Tilan navetta oli vanha ja ränsistynyt. Isä suunnitteli uutta. Vihtori-pappa teki rakennuspiirustukset. Hän oli suorittanut rakennusmestarin opinnot Kuopion teollisuuskoulussa (Hänestä tarkemmin Kurkijokelaisen numerossa 43, 1988). Puutavara oli kaadettu omasta metsästä ja sahattiin Markkulan sahalla. Viipurista kävimme ostamassa raken-nustarvikkeita kuten pumppuja ja vesijohtotarvikkeita.

Navetan rakentamisen yhteydessä saatiin vesijohto myös tupaan. Se oli pienestä tyföstä suurta ja mukavaa. Tiiliä tuotiin kuorma-autol-la pihaan, koska navetta muurattiin tiilistä. Yritin olla avuksi tiilien "letkaamisessa". Siinä on määrätty vika-jestys. Monesti meni vikaan, mutta yritin auttaa ja opetella. Sementti ja muurauslaasti sekoitettiin laatiolla lautalavalla. Muuraustyön teki muurari Pekka Laukkanen.

Syksyllä 1937 eläimet saatiin uusiin tiloihin. Oli miellyttävä kävellä navetassa, kun oli betonilattia ja eläimillä mukavat ruokinta-altaat. Juomavesi tuli jokaiselle omaan kuppiin. Tilavaan navettaan hankittiin lisää lehmiiä. Tuotannon kasvaessa alettiin kermää viedä Riihävaaan meijeriin. Minäkin sain joskus käydä siellä.

Vuonna 1938 kaikki rakennukset maalattiin papan

keittämällä punamultamaalilla. Ikkunapielet ja nurkkalaudat valkoisiksi. Marttaliiton neuvoja suunnitteli pihan ja puutarhan, josta oli tarkoitus tehdä mallipiha. Uutta peltoa oli tekeillä. Puut oli kaadettu ja ojitusta aloitettu. Perheen kesken kaikki oli sopuisaa ja auttamishaluista.

Maalaistalon talvitöitä

Kerron muistikuvia Rauhalan arkipäivistä. Aamulla isä ja äiti lähtivät ennen seitsemää ruokkimaan eläimiä ja aamulypsylle. Mummo valmisti aamiaisen ja minulle kouluevää. Aamiaisen jälkeen lähdin kouluun. Navetasta tultuaan äiti erotti separaattorilla kerman ja "kurrimaidon" toisistaan. Kermasta hän kirsusi voita, josta saimme oman tarpeen. Osa vietiin Elisenvaaraan. Siellä oli sovittuja "tinki-paikkoja," jotka ostivat voin. Näin saatiin ansiolisää. Äiti piti huolen leipomisesta ja mummo ruokataloudesta. Usein oli apuna palvelija ja kylältä sai apua tilapäistöissä.

Jos vapaata aikaa jäi, tehtiin käsitöitä ja yhtä ja toista, kyllähän tekemistä riitti. Navetassakin piti käydä monta kertaa päivässä. Se oli aamulla ensimmäinen ja illalla viimeinen työ. Jos isä ja äiti menivät jonnekin iltapäivällä, työ jäi minun huo-leksi. Silloin tuvan seinälle kirjoitettiin lappu, josta luin missä järjestyksessä lehmille annetaan rehut. Äiti tuli sitten lypsyn ajaksi kotiin.

Isä kaatoi metsässä tarveja polttopuita. Myös havuja tuotiin kotiin. Ne hakattiin pieneksi ja käytettiin lehminen kuivikkeena olkien ohella. Isä teki myös puutöitä. Syntyi tarvekaluja kuten länkiä, rekiä, saaveja, kauhoja ja kirvesvarsia. Tekipä hän ainakin yhden ruumisarkunkin, Nuottivaaran Maksiman vaimolle. Hän valmisti myös hautaristejä ja -lankkuja. Se on leveä lankku, johon maalattiin vainajan nimi ja muut tiedot. Kaikki oli kaunistaa ja huolellista työtä.

Isän höyläpenkki, veistöpölkky sekä muut välineet olivat tuvassa. Tarvepuut kuivattiin tuvassa uunin päällä. Isän tehdessä puutöitä lastuja riitti uunien sutykkeeksi. Silloin kun meillä oli palvelija, äidille jäi enemmän aikaa käsitöiden te-

koon. Pellava- ja villalangat kehrättiin kotona. Suuremmat villaerät voitiin viedä karstattavaksi koneella. Parikkalassa oli karstaamo.

Talvisiin töihin kuului myöskin jäiden nosto. Niitä käytettiin maidon jäähdyttämiseen. Radan lähellä on suuri vesikuoppa. Jäiden nostoa valmisteltiin jo aikaisemmin talvella pitämällä kuopan jää puhtaana lumesta niin että jästä tulisi mahdollisemman paksu. Jääsahalla sahattiin suuria nelikulmaisia paloja, jotka sitten vedettiin ylös hevosella tähän tarkoitukseen nostetulla reellä. Jääpalat ajettiin kotiin, jossa ne säilytettiin varjoisessa paikassa sahapurujen alla. Kesällä jäätä lohkokuttiin tarpeen mukaan maidon jäähdyttämiseen ja muihinkin tarkoituksiin. Kerran kesässä Karoliina-mummo järjesti meille jäätelöjuhlat. Lainattiin käsikäyttöinen jäätelökone, jonka jäähdyttämiseen tarvittiin jäitä.

Kesätöissä oli lapsetkin mukana

Kesätöiden alkaessa ensimmäiseksi tarkastettiin ja korjattiin laidunaidat. Kun ruoho oli kasvanut tarpeeksi ja ilma lämmennyt, lehmät laskettiin laitumelle. Talven aikana syntyneet vasikat saivat oman laitumen. Kun navetan ovet avattiin, lehmät eivät olisi millään menneet ulos. Kun lopulta uskalsivat, ei riemulla ollut rajaa. Hulluina ne juoksivat, hyppivät, puskivat ja potkivat. Lopulta meno rauhoitui ja tuore ruoho alkoi maistua. Myös sika ja kanat pääsivät ulos. Tyhjä navetta pestiin ja tuuletettiin hyvin.

Ulkoruokinta helpotti aina lehmien hoitoa. Ne löydettiin laitumen yhteydessä olevassa lypsytarhassa. Jos hyönteisiä oli paljon lehmä kiusaamassa, tehtiin lehmisavut tai minä olin oksilla häätämässä kärpäsiä ja paarmoja pois. Monenlaisia yllätyksiä saattoi sattua. Kesällä meiltä katosi kaksi lehmää samana päivänä. Yleensä lehmät osasivat tulla metsästä hyvin kotiin, mutta ei tällä kerralla. Kovan etsimisen jälkeen ne löydettiin. Toinen oli metsäojassa pahassa ahdingossa ja toinen löytyi suo-ojasta. Molemmat saatiin kuitenkin pelastettua.

Peltojen ja puutarhan muokkaus ja kylvötyöt teh-

tiin kesän edistymisen mukaan. Sadonkorjuun valmistelu suoritettiin välitöinä. Pappa piti suurelta osin huolen heinäseipäiden kunnostuksesta, samoin heinäharavat ja -hangot kuuluvat hänen hoitoonsa. Minullekin pappa teki sopivan kokoisen heinäharavan. Heinäntekoon tarvittiin myös naapuriapua ja joskus osui kesälomalaisiakin avuksi. Mieleinen tapaus oli sekin, kun Urho-setä tuli omalla autollaan.

Jos sattui sade yllättämään heinäaikaan, tehtiin vastoja talven varalle. Ajallaan oli tehtävä myös ruispellon kunnostus ja kylvö. Viljojen korjuu alkoi rukiinleikkuulla. Muut viljat leikattiin sitä mukaa kun ne valmistuivat. Viljat puitiin omalla puimakoneella. Kuivaa viljaa voitiin varastoida puimalatoon, joka oli navetan yhteydessä. Näin voitiin puida myös sadesaällä. Oljet nostettiin navetan vintille. Viljankorjuussa tarvittiin ulkopuolista apua, samoin perunan nostossa.

Marjojen ja sienien keräykselle piti löytäyä aikaa. Onneksi marja- ja sienimaat oli läheltä. Isä toimi kylän "konehtorina" ja hoiti naapureidenkin koneiden ja varsinakin moottoreiden korjaukset. Hänellä oli pärehöylä, jolla tehtiin myös naapureille päreitä. Myös puimakoneella puitiin naapureiden viljaa.

Vapaa-ajan viettoa

Vaikka kesällä riitti kiireitä, äiti ja isä kävivät usein kesäjuhlassa eri puolilla pitäjää. Isä kävi raveissa ja oli innostunut hevosista muutenkin, mutta hevosonnea hänellä häneltä puuttui. Hän yritti kasvattaakin hevosia: tammatt astutettiin aina hyvillä oriilla, mutta varsat kuolivat aina.

Kesäisin perheellä oli tapana tehdä kesäretki. Kun heinät oli saatu seipäille, lähdettiin junalla Punkasalmelle. Vihtori-papalla oli siellä vene. Punkaharjussa oli hyvät hiekkarannat ja mahdollisuus uida sekä onkia. Ahvenista keitettiin rantakalaa. Aamulla varhain lähdettiin ja illalla palattiin takaisin. Sekin kaunis paikka on nyt jäänyt tien alle.

Isäni äidillä, Maria-mum-molla, oli tapana koristella pikkujouluna pieni kuusi. Silloin vietiin vanhat rikki-menneet lelut, nuket ym.

Kirjoittaja Rauhalan ruispellossa.

heille. Jouluaattona joulupukki toi ne takaisin. Autot ja muutkin lelut oli korjattu, maalattu ja kunnostettu. Nuket olivat uusissa vaatteissa ja kasvot uudelleen maalattuna.

Palmusunnuntaina kävimme virpomassa sukulaisia. Samalla jokainen jätti myssyn tai hatun Maria-mummon luokse. Pääsiäis-aamuna kokoonnuimme katsomaan, mitä kukko oli muninut hatun alle. Meitä lapsia oli serkukset Irja, Esko, Martti ja minä. Kaikki en piti olla paikalla, kun hatut nostettiin kukon munimien herkkujen päältä. Sieltä löytyi hyvää suuhunpantavaa tai jokin mummon tai Aune-tädin tekemä pieni lahja.

Sunnuntaisin pappa, mummo ja Aune-täti kävivät kirkossa. Minäkin pääsin joskus sinne heidän mukanaan. Kirkosta palattua pappa soitti laulettu virret koraalikirjasta urkuharmonilla mummon ja Aune-tädin valmistaessa ruokaa. Kirkkona käytettiin yhteiskoulun voimistelusalaa, koska seurakunnan kirkko oli kirkonkylässä. Lopotissa, jonne oli matkaa 15 km. Pikkukirkkoyhdistys ry. rakensi Elisenvaaran Saavanmälle talkoilla rukoushuoneen, joka kutsuttiin Pikkukirkoksi. Pappa laati siihen piirustukset ja toimi rakennustyön valvojana. Rakennus valmistui 1938.

Kevätkesällä kylän asukkaat kävivät yhdessä kunnostamassa hautoja pitäjän hautausmaalla Otsanladedessa. Matka tehtiin Markkulan kuorma-autolla, ja monet ajoivat sinne polkupyörillä. Matkaa oli noin 20 km.

Äidin kanssa pääsin matkalle Kouvolaan ja Helsinkiin. Sassa-eno oli Suomen ilmavoimien ensimmäisiä lentäjiä ja asui Santahaminassa, jossa oli armeijan lentokenttä. Aina lentäessään kotimme yli hän vaaputti merkiksi konetta ja takaisin palatessaan pudotti minulle pienen paketin. Ainakin yhden paketin muistan: siinä oli esiliina ja suklaalevy.

Kouluaikana pääsin ensi kerran elokuviin. Kävelimme Elisenvaaran suojeluskunnan talolle, jonne oli matkaa noin viisi kilometriä. Siellä esitettiin koululaisnäytäntönä Helmikuun Manifesti. Toisella kertaa koulumme oppilaat tekivät ns. elämysmatkan Vääränkoskelle, jossa poltettiin kokkoa, paistettiin hiilloksessa perunoita ja syötiin eväitä.

Huvitilaisuuksia oli harvoin. Nuorisoseuran talolla pidettiin kesäjuhlat. Siellä oli muun ohjelman lisäksi tarkkuusammuntaa, joka liittyi isän harrastuksiin. Talvisin käytiin ompeluseuroissa, joita järjestettiin eri taloissa vuoron mukaan. Isännät kuljettivat emäntänsä hevosella rukkeineen ym. tarvikeineen paikalle. Siellä jokainen teki omaa työtään, ja isännät keskustelivat omista asioistaan tai harrastuksistaan, esim. metsästyksistä. Lapset leikkivät ja iloitsivat toistensa seurassa.

Äiti lauloi Mikrilän kylän Marttojen kuorossa. Marttoilla oli talvisin kutomakursseja. Siellä äiti kutoi pellavaliinoja kotona, kasvatetuista pellavista. Äiti toimi myös Marttojen puheenjohtajana.

Taivas synkkenee

Sisareni Pirkko syntyi ke-väällä 1938. Olihan se erikoista, kun oli toinenkin lapsi oltuani ainokaisena niin kauan. Elämä oli vakaa-ta ja antoisaa, ja näinhän sen piti jatkuakin tulevaisuutta kohti. Ei pulaa mistään, ainakaan lapsen mielestä. Syksyllä 1939 menin kouluun kolmannelle luokalle. Olin jo niin vanha! Kaikki sujui hyvin, niin koulussa kuin kotona. Tehtiin syksyn töitä, korjattiin satoa, käytiin marjassa ja sienessä. Valmistauduttiin talven tuloon.

Sitten alkoi kuulua kummallisia asioita. Ne eivät kuuluneet tavalliseen elämään. Aikuisten puheet muuttuivat, niissä alkoi ilmetä asioita, joita lapsi ei oikein käsittänyt. Puhuttiin linnoitustöistä, ylimääräisistä kertausharjoituksista ja muistakin asioista, jotka eivät tuntuneet kuuluvan tähän, ennen niin turvalliseen elämään. Koululla järjestettiin tilaisuuksia, joissa tehtiin vahvasta flanellista puseja. Ne täytettiin hiilimurskalla. Niitä oli tarkoitus käyttää hengityssuojaimina kaasuhyökkäyksen sattuessa.

Mahdollisesta sodan syytymisestä puhuttiin paljon. Elisenvaaran asemaseudulla järjestettiin harjoitus, jossa pommittusta jäljiteltiin pudottamalla punamultapuseja. Kouluun ei enää menty. Mitä tämä kaikki oli? Se hämmensi lapsen mieltä.

Jatkuu

TN

Ilmari Mäkelän talo Rauhala Mikrilässä 1930-luvulla.

Kansalliskalaa narraamaan

Järvet ovat saaneet jääpeitteen ja merelläkin on mahdollisuus uittaa taas pilkkiä. On siis aika lähteä narraamaan verrattoman maukasta kansalliskalamme ahventa.

Tuhansien järvien maassa riittää ahvenvesiä. Raitapaitainen tuttavamme elää lähes joka järressä ja merelläkin likimain kaikkialla.

Minne pilkkijän kannattaa nyt suunnata mikäli ahvensoppaa mieli?

Meri on kalastajien ykköskohde. Siellä on mahdollisuus komeisiin kormyniskoihin ja suuriin saaliisiin. Mutta jäätötilanne sen ratkaisee kulloisessakin paikassa - muistattehan olla varovaisia!

Vaan mistä ahventa järressä kannattaa lähteä etsimään, jos merelle ei pää-

se tai se on turhan kaukana pilkkireissua ajatellen? Kaislikon laidalta vai syvänteestä?

-Enemmänkin sieltä syvänteestä. Rannan tuntumassa kala ei nyt uiskentele vaan se on painunut lämpimiin alusvesiin. Nyt lyhyimmän päivän aikana kala tahtoo vain olla aika passiivista, joten sen herättely vaatii taitoa.

Mutta taitavalla kalamiehellä on tietysti kopallinen niksejä horroksessa uiskentelevan eväkkään houkutteluun.

Pieni pilkki ja houkutteleva syötti. Pieni pystypilkki, jossa on muutaman sentin ketjun tai tapsin päässä värikoukku. Tai sitten mormyska, jossa on värikäs toukka. Yleensä pilkkiä pienentämällä saalis kasvaa näin sydäntalvella.

Älä unohda eväitä! Pakkaseen lähtevän pilkkijän pitää kiinnittää huomio muuhunkin varustukseen. Esimerkiksi vaa-

tetukseen. Ei ole mitään niin kurjaa kuin palella jäälakeudella hileistä avantoa tuijottaen. Lämpimät saappaat ja kunnan haalari ja käteen sopivat rukkaset, niillä pärjää.

Alkotalven ohuilla jäillä jään läpi pääsee kesäteräsäkin olevalla kairalla, mutta talven tullen se kaippaa teroitusta.

Kaulassa roikkuvat niskalit ovat jäällä liikkujan halpa henkivakuutus.

Eväät tarvitaan totta kai. Sillä vaikka ahventen suku ei hyvistä tarjouksista huolimatta suostu yhteistyöhön, kuppi kuumaa ja maukasta purtavaa kalamiehelle itselleen kruunaa kalaretken.

Silloin huomaa, että ei se kalantulo loppujen lopuksi pilkkiretkellä aina niin tärkeää olekaan.

Teksti ja kuvat:
Jari Salonen

T I L A A

SUOMEN PARAS

(palkinto pitäjä- ja sukulehtien laatukilpailussa, kerran kk. tai useimmin ilmestyvien sarjassa)

Kurkijokelaisen, hiitolalaisen ja karjalaisen hengen vaalija!

Kurkijokelainen

Edulliseen kesto-tilaushintaan:

35€
/1 vuosi

Puh. 050 - 521 3336
(02) 7622 551 (ti-ke klo 9–12)
Kurkijokelainen, Vesikoskenkatu 13 A 21, 32200 LOIMAA
E-mail: toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

LAIHDUTTAJAN IHMEKEITTO

- 8 litran keitto:
1 kaali
2 suurta sipulia
4 porkkanaa
1 sellerin varsi
2 tlk säilyketomaattia
2 tlk vihreitä papuja
2 vihreää paprikaa
2 kasvisliemikuutiota tai (sipulikeittopussi)

Nyt joulun jälkeen on hyvä hiukan keventää ruokavaliota. Tässäpä ruoka-

vihjepalstallamme ihan kevyt vaihtoehto, laihduttajan kaalikeitto. Siitä vain kokeilemaan. Eikä kannata jättää sitä selleriä pois, vaikkei sen mausta niin pitäisikään - selleri poistaa nestettä.

Kannattaa aina kuitenkin muistaa, että tällaisilla "vippaskonsteilla" ei painoa muuta pysyvästi, mutta maukkaasta kevytpaas-
tosta tämä käy!

Kiinnostuneita päivittäin

Suomalai tilojen uusin anomuserä lähti Putinille ja duumalle

Aluepalautus ry. on lähettänyt kuudennen Karjalan suomalaistiloja koskevan palautusanomuserän Kremlin presidentti Vladimir Putinille ja duumalle. Erässä on kolumentoista tilan anomukset.

Tiloja anotaan takaisin tässä erässä mm. Räisälästä, Uukuniemeltä, Kurkijoelta, Jaakkimasta, Hiitolasta, Kivennavan Raivolasta, Kirvusta, Antreasta ja Ruskealasta.

Anojia on Helsingistä, Nuppulinnasta, Forssasta, Vampulasta, Tampereelta, Porista, Rauhasta, Koski TL:stä, Nivalasta ja Huutotöyrystä.

Aluepalautus ry:lle tulee palautushakemustiedusteluja useita päivässä. Myös Viipurin säilyneistä suomalaisista kerrostalo-osakeasunnoista on tullut tiedusteluja. Yhdistys selvittelee näiden takaisinanomismahdollisuuksia. Virossa vastaava palautus onnistui myös kerrostaloasuntojen osalta.

Lasse Koskinen
Aluepalautus ry.

Ko minkä tiet, ni tie se ajan kans

Näihä sitä ennevanhaa sanottii ja tehti. Mut se ol sillo, toista on nyt. Kaik tehää konneihe kans, ihmisil ei jää muuta ku kinnamine töihe loppumisest. Mut jos ois teht jouluvalmistelutki siivviisii ku Terttu Ketola haasto Hiitolaisii kuusjuhlas, jot valmistelut näiki tärkijää juhlaa ku joulu on, pittää alottaa jo juhannuksest. Hää ol tiijustelt tiijot Ajakirjast. En nyt muista justiisa kirjottaijaa.

Mie taisin kahtuu toisest kirjast, ku, miu tietoloisain nuo valmistelut alkaatki jo paikall, kun vuosi on vaihtunt. Tammikuus siivottaa joulukoristukset ja kahottaa jot kaik ovat kunnos seuraavaa käyttyy vart. Helmikuus ko on alkaniit pitkätkä puhtiit ja reikäleivät, ni naisväk rupes vanhoist vaateist leikkaamaa matokutteita, jot saap jouluks uuvet matot tuva lattijal. Siin aprikoiitti vieläks häntä tuota paitaa ja housuu toimittaa paikava, vai raahitjaaks hänet leikata jo kuttiiks. Tälviisii van-

hat nutut saivat kunnian olla koristamas uusina mattoloina joulun. Malliha ol melkei sama ain, raita matto. Vaaleimpiij värjailtii juovaks, tälviisii saatii kaikkii mattoloihe saman näkösii juovii.

No maaliskuus alko isännät ijättammää viljojaa ja ne joulukaljaa vart varustetut otrat pantii iha-

er säkkii. Usjast ne olliit 6-särmästä, se laji ku valmistus ensimmäiseks. Kaks särmane kypsyy viimemmäks, vaik olha se satosampaaki ku kuus särmane. mut pittää se nyt jouluna olla parasta.

Päivät ku piteniit, rupe-siit naist istuttammää kukkia ja ne joulukaljaa vart siemenii toukokuu istutuk-

sii vart, etupääs lantun ja kaalin. Kuka nyt ois ilma lanttuloutaa olt joulun ja jos ei siemenist pitänt huolta, voivat ne maalais kyläkaupast loppuuki sillo ko on kylvä aika. Myös nää talvi kuukauvet olliit naisil parasta neulomisaikaa lapsil kintaita ja suka töppösi joululahjoiks. Eihä sitä kesäl kerent, talvelha ne pit

tehä. Ja kylhä ne miehetki saivat kinnasneula kintaat rukkasi sissää ja sukat jalkoloihi Joulupukilt mitkä naist olliit pitki talvii tehniit.

No kesäkuusha viel siivoiltii varissiiin kuusen neulasii jostai jalkalistoi alt Juhannus siivoloi tehes, ja kokkotulil kahottii jo hyvä koivu jouluvastoi vart, mitkä sit tehtiiki kesäheinäkuu vaihtiis, iha Terttu käskirjotukse mukkaa. Siin vastateko reissuloil kahteltii jo valmiik uutta joulukuusta. Tälviisii tuo joulu ol mieles yhen jos toisenki iha pitki vuotta, joskin se varsinaine hässäkkä alko, niiko Terttu haasto Hiitolaisii joulukuuse. Nyt hä ei naisiinkaa tarviihe neuluu niska limas pitki talvii joululahjoi, niiko enne. Nyt pittää jo lapsilki olla ”merkki nutut”, napa paitoineen. Näi se maalima muuttuu ja, ihmist sen mukana. Vois kohta san-nuu, jot älä tie mittää niiko enne.

Näitä mietiskeli
Aino Koppi.

Lauantaina 10.1.
klo 9-14
Sunnuntaina 11.1.
klo 11-14

Uuden liikkeen

AVAJAISET

Uuden henkilöauton ostajalle avajaistarjouksena

MICHELIN

-talvipyörät asennettuna veloitukselta!

Lauantaina
GRILLI KUUMANA
Sunnuntaina
PULLAKAHVITARJOILU

Ford Mondeo S

Vakioitu metalliväri ja ESP elektroninen ajo-
vakaushallintajärjestelmä

alk. 28.590,- (sisältää toim.kulut)

MONDEOT alk. 26.590,- (sisältää toim.kulut)

Ford Focus C-MAX

alk. 22.950,-
(sisältää toim.kulut)

EU-yhdistetty
kulutus 4,9-7,1 l/100 km
CO₂-päästöt 129-170 g/km

Ford Fiesta S

Vakioitu ilmastointi ja CD-soitin

alk. 15.880,-
(sisältää toim.kulut)

EU-yhdistetty kulutus
5,0-8,4 l/100 km.
CO₂-päästöt
147 g/km.

EU-yhdistetty kulutus 5,6-7,6 l/100 km. CO₂-päästöt 156-186 g/km.

Lapsille ilmapalloja!

Tervetuloa!

VARAOSA-
TARJOUKSIA!

NÄYTTELYSSÄ ESILLÄ
SportKA, StreetKa ja FocusRS

Lamminkatu 39 LOIMAA • Puh. (02) 7636 710 • www.mellilanauto.fi

FORD VARAOSAT

Harri Helin
Puh. (02) 7632 795
Ark. 8.00 - 16.30

ONKS TIETOO
VASTAUKSET

1. Voitto, jonka saavut-
tamiseksi kärsityt
tappiot ovat kohtuut-
toman suuret

2. Maa- ja metsätalou-
s-tieteiden tohtori.

3. Kaarina Maununtytär

4. Tammisaarella.

5. 120 km.

6. Tenojoen.

7. Jesuiittajärjestön.

8. Hirttäytymällä

9. Keltavahvero

10. 1942.

Lahjavihje

KURKIJOKI

-kirjat,
-viirit ja
-vaakunat!

EHT-
liiton
jäsen

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

HAUTAKIVET

Vuodesta 1921
luotettavaa ja yksilöllistä
palvelua

LOIMAAN KIVI

PUHELIN (02) 760 511

MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAJA

LOIMAAN
MUSIIKKI

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3

Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan
Aluesairaala

TILAA
SUOMEN PARAS
Kurkijokelainen

Edulliseen
kesto-
tilaus-
hintaan: 35€
/1 vuosi

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hy-
väksytty lakimies, jolla on
säädetty kokemus ja taito.
Asianajajan toimintaa valvo-
vat Asianajajaliitto ja oikeus-
kansleri. Asianajotoimistot
hoitavat myös maksuttomia
oikeudenkäyntejä ja oikeus-
turva-asioita.

Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313

Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY
Varatuomari Jari Heikman
varatuomari Kristiina Metsäranta
varatuomari Kristiina Kenttä
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Tarjoukset voimassa: perjantai – lauantai 9.–10.1.2004

Keskelle
kaamosta
aurinkoa
ruokapöytään!

Kariniemen
Marinoidut
broilerin filesuikaleet
280 g (8,89 kg)
249
rasia

Espanjan
kurkku
195
kg

Kanarian
tomaatti
175
kg

Kellogg's
Special K
500 g (5,98 kg)
299

Kellogg's
Special K Apricot
300 g (9,97 kg)
299

PAISTIA PÖYTÄÄN!

Suomalainen
NAUDAN ULKO- tai
KULMAPAISTI ja
Suomalainen
PORSAAAN
PAISTI 4⁹⁹ KG

KARINIEMEN
BROILERIN
HYNAJAFI-
PIHVIT 590 g
5⁹⁰
RASIA
(10,00 kg)

MARLI
MULTIVITAMIINI
JUOMA 2 L
1⁵⁹

Alko
762 2062

nonstop parturi
040-765 7028

Naisellista muotia
Loimarasta
762 2848

Kahvila
762 4432

LOP.
Kultapiste
763 2150

Almusaatukselle
naiselle ja lapselle
Oigatar
762 1413

Ritvan
ja Olin
Eines-
keitit
76368520

SPAR LOIMAA

Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

Ruokakauppa Sinun makuusi

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

LOIMAAN VIIALAN
KONDITORIA-KAHVIO

Kauppalankatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17

Karjala-myymäla

Erikoisliike Karjalasta
ja karjalaisuudesta
kiinnostuneille

Helsingin myymälä,
Kasarmikatu 16

Kauppakatu 41, 53100 Lappeenranta
• Puh. (05) 541 4650, fax (05) 541 4651
• sähköposti: karjaja@myymala.inet.fi
• www.karjala-myyymala.fi

MIUL
PYYHKII
HYVÄST!

